

Bệnh Thứ Năm Bệnh Truyền Nhiễm Parvovirus Fifth Disease Parvovirus Infection

Bệnh thứ năm là gì?

Bệnh thứ năm là một sự nhiễm trùng gây nên bởi siêu vi trùng có tên gọi parvovirus B19. Bệnh gây nhiễm trùng khí quản và phổi. Bệnh thường xuất hiện như một mẩn đỏ sáng trên mặt, nhất là ở trẻ em. Bệnh đôi khi được gọi là bệnh "má bị vả (slapped cheek)". Bệnh phổ biến nhất từ cuối mùa đông cho đến đầu mùa xuân.

Các triệu chứng của bệnh thứ năm là gì?

Nhiều triệu chứng, bao gồm sốt, nổi sởi, ho và chảy nước mũi, cũng xảy ra ở các bệnh khác. Khoảng một phần tư tất cả những người bị bệnh thứ năm không có các triệu chứng nào cả.

Các dấu hiệu phổ biến nhất của bệnh thứ năm mà khác với các bệnh khác là:

- Khoảng từ 2 đến 3 tuần sau khi tiếp xúc với siêu vi trùng, một mẩn đỏ có thể xuất hiện trên mặt. Mẩn đỏ này trông giống như má đã bị tát, trong lúc những nơi chung quanh miệng trông xanh xao. Các dấu hiệu này thường chỉ thấy ở trẻ em.
- Một mẩn đỏ, có đốm, giống như có viên có thể xuất hiện trên cánh tay và có thể lan ra ngực, lưng và đùi. Mẩn đỏ có thể phai đi và sau đó trở lại hoặc bị nặng hơn khi người bệnh tiếp xúc với hơi nóng, chẳng hạn như tắm nước nóng hoặc trực tiếp ra ánh sáng mặt trời. Mẩn đỏ có thể kéo dài trong vài tuần. Với một số người, mẩn đỏ có thể hoàn toàn không xuất hiện, hoặc nó có thể trông khác hơn ở những người lớn.
- Một số người có thể chỉ bị đau ở các khớp xương, thường là ở tay, chân, hoặc đầu gối, và không có các triệu chứng gì khác. Điều này phổ biến hơn ở những người lớn, nhất là phụ nữ. Đau khớp xương thường kéo dài từ 1 đến 3 tuần, nhưng có thể kéo dài lâu hơn. Việc bị đau thường tự khỏi mà không để lại bất cứ các vấn đề nào về dài hạn.

Bệnh thứ năm lây lan như thế nào?

Một người bị bệnh thứ năm có thể lây cho những người khác khi ho hoặc nhảy mũi. Đôi khi quý vị có thể bị lây bệnh chỉ bằng cách chạm tay vào nước miếng hoặc nước mũi của người bị bệnh và sau đó chạm tay vào mắt hoặc miệng của mình (ví dụ, từ khăn giấy lau tay bị ướt, từ bàn tay của một đứa trẻ, hoặc từ một món đồ chơi). Một phụ nữ có thai bị bệnh thứ năm có thể truyền bệnh sang cho đứa con còn đang trong bụng của mình. Bệnh cũng có thể lây qua máu hoặc các sản phẩm của máu.

Nếu quý vị bị bệnh thứ năm, quý vị sẽ lây nhiễm, có nghĩa là quý vị có thể truyền bệnh sang cho những người khác, trong khoảng từ 7 đến 10 ngày trước khi mẩn đỏ xuất hiện. Khi mẩn đỏ xuất hiện, quý vị không còn lây nhiễm nữa. Vì vậy, khi mẩn đỏ đã xuất hiện, không có lý do gì để phải nghỉ làm hoặc nghỉ học, hoặc không đến nhà trẻ, nếu như quý vị và con quý vị cảm thấy khỏe.

Ai có thể bị bệnh thứ năm?

Bất cứ ai cũng có thể bị bệnh thứ năm, nhưng bệnh này phổ biến ở trẻ nhỏ hơn. Hầu hết các trẻ tiền mẫu giáo và các trẻ trong độ tuổi đi học nào chưa bị qua có thể sẽ bị. Nếu siêu vi trùng lây lan, trẻ em có rủi ro mắc bệnh nhiều hơn người lớn.

Khi quý vị đã bị bệnh thứ năm, quý vị không còn bị lại lần nữa. Hơn phân nửa tất cả những người lớn đã bị bệnh thứ năm, và vì vậy không thể bị lại lần nữa.

Bệnh thứ năm có nghiêm trọng hay không?

Bệnh thứ năm thì thường nhẹ. Tuy nhiên, một số người có rủi ro bị các biến chứng nghiêm trọng nếu họ bị bệnh, bao gồm:

- những người bị các chứng bệnh thiếu máu tán huyết mạn tính (chẳng hạn như bệnh hồng cầu

hình lưỡi liềm) có thể có các biến chứng đe dọa đến tính mạng;

- những người với hệ miễn nhiễm suy yếu do bị bệnh hoặc do điều trị y khoa; và
- phụ nữ có thai, vì họ có thể truyền bệnh sang cho đứa con còn đang trong bụng của mình. Điều này có thể đưa đến việc đứa bé bị bệnh thiếu máu hoặc bị sẩy thai hoặc sinh thai chết, tuy điều này hiếm xảy ra.

Những em bé của các bà mẹ bị nhiễm bệnh trong lúc mang thai không có thêm rủi ro bị dị tật bẩm sinh.

Nếu quý vị có rủi ro bị các biến chứng nghiêm trọng do bệnh thứ năm, có một xét nghiệm máu có thể xác định xem quý vị mới đây đã có bị nhiễm siêu vi trùng B19 hay không hoặc quý vị đã miễn nhiễm.

Quý vị nên làm gì nếu quý vị hoặc con quý vị bị bệnh thứ năm?

Nếu quý vị hoặc con quý vị đã tiếp xúc với người mắc bệnh thứ năm, quý vị nên để ý các triệu chứng giống như cảm lạnh trong vòng từ 4 đến 20 ngày tới.

Nếu các triệu chứng như vậy xảy ra, hãy chắc chắn ho hoặc nháy mũi vào khăn giấy hoặc ống tay áo của quý vị thay vì vào hai bàn tay để ngăn ngừa các giọt nước nhỏ lây sang cho những người khác. Trục tiếp bỏ các khăn giấy chùi mũi đã xài vào thùng rác. Thường xuyên rửa tay. Để biết thêm thông tin, xin xem [HealthLinkBC File #85 Rửa Tay cho Cha Mẹ và Trẻ Em](#).

Nếu quý vị có thai, bị bệnh thiếu máu, hoặc có một hệ miễn nhiễm suy yếu, quý vị nên nói cho chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị rằng quý vị đã có tiếp xúc với người bị bệnh thứ năm.

Quý vị nên làm gì nếu quý vị nghĩ con mình bị bệnh thứ năm?

Quý vị nên liên lạc với chuyên viên chăm sóc sức khỏe của mình nếu quý vị nghĩ con quý vị bị bệnh thứ năm và quý vị hoặc con quý vị thuộc một trong những nhóm người có rủi ro bị các biến chứng. Các bệnh khác gây nên bởi siêu vi trùng, chẳng hạn như bệnh sởi Đức hoặc bệnh sởi, có thể có các triệu

chứng tương tự. Đôi khi cần phải làm một cuộc xét nghiệm máu.

Điều trị như thế nào?

Nói chung với những người mạnh khỏe, điều trị tại nhà thường là việc chăm sóc duy nhất cần để trị bệnh thứ năm. Thuốc kháng sinh không được dùng để trị bệnh thứ năm bởi vì bệnh gây ra bởi một siêu vi trùng. Thuốc kháng sinh chỉ có hiệu quả chống lại các sự nhiễm trùng do vi khuẩn gây nên.

Các mẹo vặt chữa trị tại nhà sau đây có thể giúp quý vị được thoải mái hơn trong lúc quý vị nghỉ ngơi và bình phục:

- Uống thật nhiều nước để cơ thể không bị mất nước.
- Giảm sốt và làm bớt nhức đầu cũng như đau nhức khớp xương bằng thuốc acetaminophen hoặc ibuprofen.

Có thể cho uống Acetaminophen (ví dụ Tylenol®) hoặc ibuprofen* (ví dụ Advil®) nếu bị sốt hoặc đau nhức. Không nên cho bất cứ ai dưới 18 tuổi uống ASA (ví dụ Aspirin®) vì rủi ro bị Hội Chứng Reye.

*Không nên cho trẻ em dưới 6 tháng tuổi uống Ibuprofen mà không hỏi ý kiến của chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị trước.

Để biết thêm thông tin về Hội Chứng Reye, xin xem [HealthLinkBC File #84 Hội Chứng Reye](#).

- Tránh gãi bằng cách cắt ngắn các móng tay và đeo bao tay ban đêm để tránh gãi trong lúc ngủ.
- Giảm ngứa bằng cách thoa thuốc ngoài da hoặc kem thoa nổi mẩn đỏ, và mặc quần áo bằng vải cô-tông rộng rãi. Hãy hỏi chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị về các loại thuốc xức ngoài da và các thuốc trị ngứa khác. Thuốc kháng histamine mua không cần toa bác sĩ có thể giúp nếu bị ngứa nhiều gây khó chịu. Các thuốc này không được đề nghị dùng cho trẻ em dưới 6 tuổi. Các thuốc này có thể gây buồn ngủ cho trẻ em và người lớn.

BC Centre for Disease Control
An agency of the Provincial Health Services Authority

Muốn biết thêm các đề tài của HealthLinkBC File, xin viếng trang mạng www.HealthLinkBC.ca/healthfiles hoặc đến đơn vị y tế công cộng tại địa phương quý vị. Để có thông tin và lời khuyên y khoa không khẩn cấp tại B.C., xin viếng trang mạng www.HealthLinkBC.ca hoặc gọi 8-1-1 (miễn phí). Để có sự giúp đỡ cho người điếc và lãng tai, xin gọi 7-1-1. Các dịch vụ dịch thuật có sẵn cho hơn 130 ngôn ngữ khi có yêu cầu.